

Horvātija

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:	Horvātijas Republika
Valsts iekārta:	parlamentāra republika
Galvaspilsēta:	Zagreba
Valsts valoda:	horvātu

Teritorija

Platība:	56 538 km ²
Sauszemes robeža:	2 197 km
Krasta līnija:	5 835 km
Robežvalstis:	Bosnija un Hercegovina 932 km, Ungārija 329 km, Serbija 241 km, Melnkalne 25 km, Slovēnija 670 km
Administratīvais iedalījums:	20 županijas, 1 pilsēta (Zagreba)
Lielākās pilsētas:	Zagreba, Splita, Rijeka, Osijekas, Zadora, Slavonski Broda

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (2015):	4 464 844*
Pieaugums (2015):	-0,13%*
Nacionālais sastāvs (2011):	horvāti 90,4%, serbi 4,4%, pārējie (bosnieši, ungāri, slovēņi, čehi un čigāni) 4,4%, citi 0,8%**
Reliģijas (2011):	Romas katoļi 86,3%, pareizticīgie 4,4%, musulmaņi 1,5%, pārējie 7,8%**

Ekonomiskie rādītāji

IKP (2015):	48,9 miljardi USD*
IKP pieaugums (2015):	0,8%**
IKP uz vienu iedzīvotāju (2015):	10 561 USD*
IKP PPP (2015):	90,3 miljardi USD** (84. vieta pasaulē)
IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2015):	21 300 USD** (84. vieta pasaulē)
IKP sastāvs (2015):	lauksaimniecība 4,3%, rūpniecība 26,7%, pakalpojumi 69,1%
Preču eksports (2015):	12,2 miljardi EUR*
Preču imports (2015):	19,3 miljardi EUR*
Eksporta partneri (2014):	Itālija 14%, Bosnija un Hercegovina 12%, Slovēnija 11%, Vācija 11%, Austrija 6%, Serbija 5%, Ungārija 3%, Krievija 3%, Francija 2%, ASV 2%, Nīderlande 2%, Čehija 2%*
Importa partneri (2014):	Vācija 15%, Itālija 14%, Slovēnija 11%, Austrija 9%, Ungārija 7%, Krievija 5%, Nīderlande 3%, Bosnija un Hercegovina 3%, Ķīna 3%, Polija 3%, Francija 2%, Čehija 2%, Serbija 2%, Beļģija 2%, Slovākija 2%, Spānija 2%,*
Eksporta produkti:	transporta aprīkojums, tekstilpreces, ķīmijas izstrādājumi, pārtikas preces, naftas produkti
Importa produkti:	transporta detaļas, iekārtas un elektroierīces, ķīmiskie izstrādājumi, naftas produkti, pārtikas preces
Galvenās nozares:	ķīmijas nozare, mašīnbūve un elektronika, metalurģija, papīra un koksnes izstrādājumu ražošana, tekstilrūpniecība, celtniecības materiālu ražošana, kuģu būvniecība, naftas produktu pārstrāde, pārtikas un dzērienu ražošana, tūrisms
Dabas resursi:	nafta, akmeņogles, boksīts, zemas kvalitātes dzelzsrūda, kalcījs, ģipša un māla iegulas, bitums, silīcijs, vizla, sāls, hidroenerģoresursi
Ienākošās uzkrātās ĀTI (2014):	24,9 miljardi EUR***
Izejošās uzkrātās ĀTI (2014):	4,8 miljardi EUR***

* Central Bureau of statistics - http://www.dzs.hr/default_e.htm

** Central Intelligence Agency – www.cia.gov

*** Croatian National Bank - <http://www.hnb.hr/eindex.htm>

**** European Central Bank, <http://sdw.ecb.europa.eu>

Valūta (2016):	Horvātijas kuna (HRK); 1 EUR = 7,489 HRK****
Fiskālais gads:	kalendārais gads
Inflācija (2015):	-0,3%**
Bezdarba līmenis (2015):	19,3%*
Uzņēmuma ienākuma nodoklis:	20%

Papildus informācija

Tālsarunu kods:	+385
Interneta TDL:	.cr

Horvātija atrodas Eiropas dienvidos pie Adrijas jūras. Ziemeļos tā robežojas ar Slovēniju un Ungāriju, austrumos ar Serbiju, bet dienvidaustrumos ar Bosniju un Hercegovinu, Serbiju un Melnkalni. Adrijas jūras

piekraste, līkumota un izrobota neskaitāmiem līčiem, stiepjas 1777 km garumā (ja kartē to izmērītu ar nosacīti taisnu līniju, tās garums būtu tikai 600 km). Adrijas jūra ir bagāta ar salām, pavisam to ir 1185, no kurām 66 ir apdzīvotas. Lielākās - Krka, Paga, Cres, Brač, Kočula.

Ievērojamu valsts teritorijas daļu aizņem Dināru kalni. Zagorjes rajons, kas atrodas uz ziemeļiem no Zagrebas, ir lēzeniem pauguriem klāta teritorija, savukārt austrumos plešas Vidusdonavas zemienes auglīgais lauksaimniecības reģions, ko ieskauj Dravas, Donavas un Savas upes. Trešdaļu Horvātijas teritorijas klāj meži.

Horvātiju uzskata par vienu no ekoloģiski tīrākajām vietām pasaulē. Ekoloģiskās situācijas kontrole valstī ir ļoti nopietna: dažās salās ne tikai ir aizliegts kurināt ugunscurus, bet arī smēķēt. Jau vairākus gadus pēc kārtas UNESCO piešķir Horvātijai Zilo karogu par vistīrāko Vidusjūras piekrastes akvatoriju. Redzamība ūdenī sasniedz pat 50m. Horvātija ir slavēta arī ar karstajiem avotiem un minerālavotiem.

No 1945. gada līdz 1991. gadam valsts atradās Dienvidslāvijas sastāvā. Kopš seniem laikiem Horvātija ir atradusies civilizāciju un kultūru saskarsmes krustpunktā: IV gadsimtā šeit bija robeža starp Romas impērijas austrumu un rietumu daļām, IX gadsimtā starp Bizantiju un frankiem, X gadsimtā starp katoļu un pareizticīgo baznīcu, no XV līdz XIX gs. – starp kristīgajiem Rietumiem un islāma Austrumiem. Tas atspoguļojas vienreizējos kultūras, vēstures un arhitektūras pieminekļos. Dalmācijas pilsētu apbūvē (Splita, Zadara) vērojams romāņu stils, bet daudzu Horvātijas ziemeļu pilsētu apbūvē - gotiskais stils. Vairums Horvātijas piļu un nocietinājumu celtniecība attiecināma uz XV – XVII gs. Par Horvātijas milzīgo kultūras mantojumu un neskartām dabas bagātībām liecina seši Pasaules kultūras mantojuma objekti un astoņi nacionālie parki.

Horvātijas prezidents kopš 2015. gada 19. februāra ir Kolinda GRABAR-KITAROVIC, premjerministrs kopš 2016. gada 22. janvāra ir Tihomir ORESKOVIC.

Bez pamatiedzīvotājiem – horvātiem valstī dzīvo serbi, bosnieši, ungāri, itāļi, slovēņi, vācieši, čehi, čigāni un citi. Valdošā reliģija Horvātijā ir katolicisms.

Horvātu virtuvei raksturīgo ēdienu skaitā ir uz restēm cepta gaļa, dalmāciešu kūpinātais šķiņķis, sālītas sardīnes, no aitas piena ražots siers un salami desa ar papriku. Horvātijā ir attīstīta vīnkopība. Tās tradīcijas iesniedzas tālā senatnē.